

Det äkta ettskapet

”Död åt familjen” utbrast en partiledare i Sverige i höstas. Uttalandet var förstås inte genomtänkt men avspeglar ändå en attityd som blir alltmer vanlig i en situation när kärnfamiljen blir mer trängd och söndrad. Samtidigt undrar man förstås hur en politiker då tänker nationalekonomiskt. Det ju utan vidare till fördel för samhället också ekonomiskt sätt om familjelivet är starkt. Helt krasst, socialbidragen blir mindre.

Vi befinner oss onekligen i en tid när vi behöver lyfta fram äktenskapet och Guds tanke med det.

AV GUD

Äktenskapet är Guds härliga uppfinning. Det har sitt ursprung i Guds goda vilja. Vi möter nämligen äktenskapstanken redan i början av vår bibel i 1 Mose 2:24, alltså innan ondskan kom in i världen genom syndafallet. Det betyder att förälskelse, sällskapande, kärlek, äktenskap och sexualitet hör till det Gud såg när han sade: "se det var mycket gott.". Det är något fint och gott, inte skamligt och smutsigt, vilket den kristna traditionen ibland under historiens lopp har lyckats göra det hela till. Redan Paulus fick gå emot tanken att äktenskap skulle vara något ont (1 Tim 4:3).

Äktenskap och kärlek är för mig ett Gudsbevis. Var skulle så fina saker som omtanke, omsorg, ömhet och kärlek ha sitt ursprung om inte från en Skapare som vill människan detta goda? Gud själv är kärlek och är fascinerad av relationer. Gud vill relationer därför att han själv som den Treenige är relation.

Eftersom äktenskapet är av Gud är det därför också naturligt att inför hans ansikte ingå ett äktenskap och be om hans välsignelse och ledning. Samtidigt är det viktigt att, som Luther i skriften ”Om kyrkans babyloniska fångenskap”, betona att äktenskapet inte blir mera heligt därför att det ingås i kyrkan. Det kan helt enkelt inte bli mera heligt än vad det är utifrån Guds skapelseordning. Därför är ett äktenskap som ingåtts inför civil myndighet lika värdefullt. En kyrklig vigsel är lutherskt sett inget sakrament men förstås en viktig stund med bön, givande av trohetslöfte och Guds ord som vägkost.

FÖR MAN OCH KVINNA

Ja, visst är äktenskapet en härlig uppfinning, i flera bemärkelser. Man kan tänka på det behov av gemenskap vi människor har, på mannens och kvinnans kroppar, på ett nytt livs tillkomst o.s.v. Den äktenskapliga idén kunde man kanske sammanfatta så här:

Äktenskapet är för att man och kvinna skall leva i en livslång nära relation där man stöder varandra, upplever kärlekens helande verkan och ger rum för personlig tillväxt där eventuella barn får se sig som kärleksfrukter.

Samtidigt är vi smärtsamt medvetna om det bristfulla i våra relationer. Och att förhållandet kan spricka helt och hållet. Två toner behöver den kristna kyrkan ha i allt detta. Vi behöver lyfta fram äktenskapets betydelse och det naturliga i att se till att den äktenskapliga relationen blir omskött. Många satsar mera på bilservice och tandvård! Att delta i äktenskapskurser av olika slag är ett uttryck för att man satsar på relationen, inte något att skämmas för, vilket många tycks tro. Den andra tonen är vi alla är syndare i synnerhet på detta område och att en äktenskapsskillnad ibland kan vara det minst onda av två onda saker. Detta argumenterar också Luther för i ovannämnda skrift där han också talar för möjligheten till ingående av nytt äktenskap.

TILL SAMHÄLLET BÄSTA

Äktenskapet ger den yttre trygga ramen för både makarna och barnen och bygger upp samhället. Det är med andra ord ingen privatsak. Vi finns med våra äktenskap också till för andra, vilket psalmerna 462 och 464 i vår psalmbok så fint ger uttryck för.

Ofta framförs tanken att man först måste få pröva om man passar ihop. Verkligheten visar på något annat. Undersökningar visar att samboförhållanden spricker fyra gånger mera än äktenskap samt att

av dem som börjat som sambo skiljer sig dubbelt flera än de, som flyttat ihop i samband med vigsel. Den så populära teorin "att man först måste få pröva om man passar ihop" ger m.a.o. ingen utdelning. Det är helt enkelt emot kärlekens anda att pröva om den andra uppfyller ens önskemål. En sann kärlek vill ge, kämpa och vara trofast.

ÅTERSPEGLING AV FRÄLSNINGEN!

Paulus ger i Efesierbrevets femte kapitel en hisnande bild. Äktenskapet återspeglar frälsningen. Som Jesus har gett sitt liv för församlingen är mannen kallad att älska sin hustru så att hon får blomma ut som kvinna och som församlingen är hängiven Kristus kallas kvinnan till samma hängivenhet. Tanken svindlar. När man ser en äkta man skall man kunna se hur Jesus älskat församlingen och när man ser en äkta kvinna hur vi som församling älskar Jesus....

Till sist något om att leva i äktenskapet. Dödsfiende nummer ett är slentrianen. Man börjar ta varandra för givet och närheten i vardagen dör. Den andra är otroheten. Och då tänker jag faktiskt inte i första hand på den sexuella otroheten utan att man i praktiken prioriterar något annat framom maken/makan. Den vanligaste otroheten är att man är gift med arbetet, andra former är att man prioriterar lojaliteten till de egna föräldrarna, barnen eller olika intressen framom den man lovat att älska framom annat.

Prioriteringshanden är bra att tänka på. Tummen har kontakt med de övriga fingrarna. På samma sätt får vår Gudsrelation påverka allt det övriga. Sedan kommer maken/man framom det övriga. Om vi skall ha något att ge åt våra barn och kraft i arbete behöver vi ha det bra tillsammans. Församlingsengagemang, hur fromt det än kan verka, får aldrig komma före maken/makan, då är det frågan om svärmeri. Och jakten, marthakretsen och svärmor kan finnas på andra handen...

Boris Salo